

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Inferno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

Vt collatione & discursu est cōnaturale omnibus animabus beatorum.

Animæ intelligunt per species infusas.

Anima non cognoscit semper se & deū, quia non semper sunt ei præsentia obiectiue.

De animabus uide quoque locos de inferno & purgatorio.

DE INFERNŌ.

Infernus secundum Thomam, est horridus ualde, tenebrosus & pœnalis locus omnium demonum.

Infernus secundum Scholasticos est quadruplex. Primus est profundissimus, & est damnatorum, in quo sunt tenebræ, & quantum ad carentiam diuinæ uisionis, & quantum ad carentiam gratiæ, & cum hac pœna sensibilis, & secundum doctores, proprius est locus perpetuus damnatorum, qui tam pœna sensus, q̄ pœna damni perpetuè puniuntur, ad quem locum nullus descendit, nisi qui cum mortali in hac uita personaliter perpetrato, sine uera penitentia ab hac uita decedit. Et iste locus secundum communem opinionem habet esse in medio terræ, uel sub terra, uel in cœtro terre, id est, in medio. Rationabile enim uidetur, quod immundis & uilissimis peccatoribus pro carcere perpetuo, correspondeat locus uilissimus, talis est in me-

DOCTRINA SCHOLAST.

Olio terræ, ubi tanquam ad sentinam feces totius mundi coguntur descendere, qui quidem locus multas habet qualitates lætuas.

Infernus creditur esse maxima concauitas, ac per hoc & maximæ capacitatis.

Sicut Deus ex piissimâ misericordiâ preparauit locum quendam amœnissimum, clarissimū & iocundissimum, pulcherrimum & altissimū electis suis: ita ex seue ritate suæ iustitiæ parauit locum turpissimum, nefandissimum &c. ueluti carcerem perpetuum puniendis transgressoribus mandatorum suorū, & est infernus localis. Pœnalis autem infernus est ipsum infernale supplicium, quo cruciantur & puniuntur impij peccatores. Hoc modo tot sunt inferna, quot pœnæ &c.

Verè æstimandum est, heret in infernum esse sedem sub telluris uertice constitutum. Nam quemadmodum grauiora suapte corporis natura ad inferiora ducuntur, ita terrena deorsum suo apte pondere feruntur.

2. Secundus infernus isto superior est limbus puerorum, in quo sunt pœnæ duplices prædictæ, sed nulla pœna sensus, sed pœna dñi, quæ est carentia diuinæ uisionis, & beatæ fruitionis, eo quòd perpetuò peccato originali manent maculati.

3. Tertius super hunc, in quo sunt tenebræ carentes diuinæ uisionis, non autem tenebræ gratiæ

tiæ, sed est ibi poena sensus, in quo sunt animæ purgandæ, & poena damni, utraq; tamen temporalis.

Supra hunc tertium est & quartus, tenebrosus, quantum ad carentiam luminis gloriæ, & non gratiæ, & in quo nulla est poena sensus, in quo fuere patres ab omni debito peccati purgati: ad hunc infernum descendit Christus, & secundum multos doctores etiam ad locum secundum purgatorij, omnes suos amicos, id est, gratia libi incorporatos eripiens. Nō autem ad limbum puerorum, nec ad infernum damnatorum descendit, quare & nullum de his locis liberavit Christus.

Animæ patrum per descensionem Christi factæ fuerunt beatæ (& licet statim post mortem Christi habuerint beatitudinem) & sic paruit eis cœlum, quantum ad premium beatificū, sed non quantum ad locum. Cuius ratio est, quia Christus in oibus primatum debuit habere, unde omnium ascensio debuit differri usq; ad ascensionem Christi: unde animæ sanctorum, nec statim fuerunt eductæ de limbo, nec statim in cœlesti paradiso fuerunt collocatæ, diuina dispensatione hoc faciente ad nostram salutem.

Quod Christus dixit ad latronem: Hodie mecum eris in paradiso: paradísus ibi non dicitur locus ille empyrei, nec locus paradisi terrestris, sed ipsa Dei uisio.

DOCTRINA SCHOLAST.

Anima Christi permansit in inferno usq; ad tertium diem resurrectionis, quo limbus factus est paradisus, propter aptam Dei uisionem, in quo & latro receptus est, secundum uerissimam Dei promissionem.

Licet poena infernalis sit maxima, tamen non tollit peccatum, quamuis ipsum manentem ordinet sub iustitia diuina.

Etiam damnatis piacularia suffragia opitulantur, non quantum ad poenas peccatorum, pro quibus damnati sunt, quouis modo releuandas, nec quo ad poenam damni, nec quo ad poenam sensus. *in his poenis*

Pro damnatis quoq; orandum est, quia latro in morte poenituit, sed non publice, uerum in secreto.

sup 25.6
Cum in damnatis sit diuersitas peccatorum, erit etiam diuersitas poenarum, unde cum in peccato sit auersio a creatore, & conuersio ad bonum
1. commutabile, & deordinatio contra dictamen
2. rectae rationis, merito poena uariabitur propter ista, unde propter auersionem fit carentia uisionis Dei: propter conuersionem fit poena materialis incendi, propter inordinationem autem rationis & uoluntatis erit poena uniuersi, quae consistit in afflictione uaria & acerba, atque aeterna.

Damnati uident usq; ad diem iudicii gloriam beatorum in uniuersali, & non in particulari

lari, quia uident eos in magna gloria, sed non in quasi.

Octo genera poenarum in lege esse conscripfit Tullius, scilicet damnū, uincula, uerbera, talio, ignominia, exiliū, mors & seruitus, quæ omnia possunt poenis infernalibus aptari.

Infernus quadruplex est, damnatorum, puerorum, purgandorum, & sanctorum patrum. In primo sunt tria: tenebrę gratiæ, tenebrę gloriæ, & poena sensus. In secundo sola duo. In tertio tantum secundum & tertium. In quarto tantum secundum.

Infernus est in centro, id est, in medio terræ.

Infernus probabiliter ponitur sub terra.

DE LIMBO.

Christus descendit ad limbum patrum, quæ appellatio est scripturæ satis nota.

Patres ueteris Testamenti descenderunt ad limbum.

Carentia uisionis Dei, nō est poena adfligens pueros, & alios in limbo.

Sancti in limbo, statim post passionem Christi, uiderunt essentiam Dei.

Limbus est pars superior inferni, in quo detinebantur saluandi, quousque debitum primæ parentis per mortem Christi solueretur.

Christus descendit ad inferna, id est, limbum.